

Epirus During Antiquity, *Proceedings of the 1st International Conference Numismatic History and Economy in Epirus During Antiquity (University Of Ioannina, October 3rd – 7th 2007)* cuprinde comunicările susținute în cadrul primei conferințe internaționale pe probleme de istorie economică și numismatică a Epirului din perioada antichității. De fapt, lucrarea reflectă rezultatul unei fructuoase colaborări dintre mai multe instituții cu profil istoric precum Societatea pentru Studiul Numismatiei și Istoriei Economice, al 12-lea Eforat de Preistorie și Antichități Clasice, Institutul de Arheologie din Epir și Universitatea din Ioannina.

Lucrarea se constituie într-un veritabil demers științific necesar și util cu atât mai mult cu cât în Antichitate, Epirul s-a aflat la marginea lumii grecești iar regiunea era cunoscută mai mult datorită importanței religioase, pe teritoriul acesteia aflându-se sanctuarul din Dodona, cel mai vechi oracol antic grecesc, și în același timp al doilea ca importanță după cel din Delphi.

Lucrările conferinței care s-au desfășurat în octombrie 2007 s-au bucurat de prezența unor remarcabili cercetători. La ceremonia de deschidere a fost prezent și cunoscutul numismat Peter Robert Franke care a publicat monedele descoperite de-a lungul timpului în regiunea Epir și care se găsesc în paginile unei importante lucrări editate în 1961, „*Monedele antice din Epir*”. Cu această ocazie distinsul profesor a oferit Muzeului de Arheologie din Ioannina o monedă rară din bronz, bine conservată, descoperită în regiunea Epir; de asemenea, Adonis Kyrou a donat aceluiași muzeu colecția sa de monede descoperite în Epir, Illyria și insulele din Marea Ionică.

De la apariția studiului lui Peter Robert Franke și până la data conferinței în regiunea Epir și zonele limitrofe au fost efectuate săpături arheologice sistematice care au dus la descoperirea unui important material arheologic ce acoperă din punct de vedere cronologic perioada delimitată de epoca clasică și până la stăpânirea romană. În același timp, tocmai noile descoperiri au generat diverse interpretări referitoare la istoria economică și numismatică a Epirului.

Acesta este și motivul pentru care s-a decis organizarea primei conferințe internaționale de istorie numismatică și economică a Epirului al cărei scop a fost acela de a supune dezbaterilor toate aspectele legate de contextul istoric al activității monetare din Epir, circulația emisiunilor străine în regiune, precum și relațiile economice, politice și culturale dintre Epir și zonele învecinate.

Comunicările prezentate în cadrul conferinței s-au desfășurat pe mai multe secțiuni după cum urmează: **Monetăriile** (p. 3-128), secțiune unde remarcăm studiile lui Jonathan Kaga (*The Earliest Coinage of Corcyra*, p. 3-8), Șpresa Gjongecaj (*Le monnayage des Chaones*, p. 9-17), Eugeni I. Paunov și Ilya S. Prokopov

Numismatic History and Economy in Epirus During Antiquity, Proceedings of the 1st International Conference Numismatic History and Economy in Epirus During Antiquity (University Of Ioannina, October 3rd – 7th 2007), Katerini Liampi, Cleopatra Papaevangelou-Genakos, Konstantinos Zachos, Angelika Dousougli, Athena Iakovidou (eds.), AΘHNA, 2013, 663 p. (cu 115 planșe)

Apărut în 2013 și având ca editori pe Katerini Liampi, Cleopatra Papaevangelou-Genakos, Konstantinos Zachos, Angelika Dousougli și Athena Iakovidou, volumul **Numismatic History and Economy in**

(*Actium and the "Legionary Coinage of Mark Antony. Historical, Economic and Monetary Consequences in Thrace – the Coinage Evidence*, p. 107-128); **Metrologie, prosopografie, istoriografie** (p. 132-182), unde se evidențiază comunicările Cleopatrei Papaevangelou - Genakos (*The Monetary Systems of Epirus*, p. 131-158) și Wolfgang Leschhorn (*Die „Beamtennamen“ auf den Münzen von Epirus*, p. 159-170); **Iconografie** (p. 185-294) cu studiile semnate de Fotini Ntantalia (*Aphrodite auf de Münzen von Epirus*, p. 201-220), Dario Calomino (*La corona di giunchi e I giochi aziaci nella monetazione di Nicopolis*, p. 283-294); **Circulația monetară** (p. 295-493), cu *Butrint, the Coins from the Modern Excavations in the Forum* (p. 463-471) semnat de Richard Abdy; **Relațiile Epirului cu Sicilia și Magna Grecia** (p. 497-545), cu studiile Annei Rita Parente (*Monete e uomini tra Epiro e Magna Grecia al tempo di Alessandro il Molosso e Pirro*, p. 497-509) și Elena Santagati-Daniele Castrizio (*Le monete di Pirro per la Guerra in Italia*, p. 527-545); **Economie** (p. 549-614) cu prezentările lui Kostas P. Prentzas (*Epirus deserta? Roman Economic Activity in Epirus. Literary Sources and Archaeological Evidence*, p. 589-599) și Sam Moorhead (*Ever Decreasing Circles. The Nummus Economy at Butrint-Albania and Beyond*, p. 601-614); **Colecții-Aspecte numismatice** (p. 617-663), unde se remarcă comunicările Ninei Frolova-Juir Djukov (*The Coins of Ancient Epirus in Collections of the State Historical Museum and the State Hermitage*, p. 617-631) și Virgil Mihailescu-Bîrliba (*Über die Entstehung der Münze*, p. 649-663).

Cu deosebită plăcere am constatat că la prima conferință internațională de istorie numismatică și economică a Epirului a fost prezent și distinsul cercetător ieșean în domeniul numismatice dr. Virgil Mihailescu Bîrliba a cărui comunicare *Über die Entstehung der Münze* a fost apreciată de toți participanții. Având în vedere importanța religioasă a Epirului în Antichitate, studiul reputatului numismat din România vine să confirme ipotezele conform cărora apariția monedei, la originea ei, trebuie corelată cu străvechile locuri de cult (sanctuare, temple etc.).

Volumul supus recenzării noastre mai cuprinde o prefață, introducere și o bibliografie generală, iar la final o bogată listă a ilustrației (115 planșe). Precizăm că organizatorii conferinței s-au bucurat atât de suportul moral al președintelui Greciei, Karolos Papoulias, născut de altfel la Ioannina, cât și de cel financiar oferit de mai multe instituții, printre care amintim Ministerul Culturii, Banca Națională a Greciei, Prefectura din Ioannina, Fundația Rizareios, Mitropolia din Ioannina și compania Carrefour. Trebuie menționată și importanța suportului financiar acordat de Societatea Numismatică Americană sub forma unei subvenții necesare publicării prezentului volum.

Așa cum remarcă și Katerini Liampi, unul dintre

principali editori ai volumului, lucrarea poate fi apreciată ca un adevărat compediu referitor la istoria numismatică și economică a Epirului și a regiunilor cu care acesta a avut legături strânse în Antichitate și cu certitudine ea va sta la baza unor viitoare dezbateri științifice în domeniile precizate.

Părpăuță D. Tiberius